

Region Blekinge

2024-02-08

Vårt ärendenr: 2023/02268

Ert ärendenr: S2023/02794

Till Socialdepartementet

Remissvar gällande remiss av förbättrade möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen, SOU 2023:40

Regionstyrelsen har vid sitt sammanträde den 31 januari 2024 § 18 behandlat remissvar gällande remiss: förbättrade möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen, SOU 2023:40.
Remissvar samt protokollsutdrag bifogas.

Region Blekinge

På regionstyrelsens vägnar:

Robert Lindén (SD)
Regionstyrelsens ordförande

Peter Lilja
Regiondirektör

Dnr 2023/02268

Dnr S2023/02794

Dokumentnr. 2023/02268–3

Socialdepartementet

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Enheten för kvalitet och utveckling

Carina Andersson, Folkhälsostrateg Barn rätt och hälsa

Förslag till yttrande – Remiss av Förbättra möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen, SOU 2023:40

Sammanfattning

Region Blekinge har erbjudits möjlighet att lämna synpunkter på betänkandet ”Förbättra möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen” SOU 2023:40. Region Blekinge är positiv till utredningens resultat och instämmer i utredningens förslag och bedömningar och anser att betänkandet är väl genomarbetat.

Region Blekinges synpunkter och kommentarer

Det tredje tilläggsprotokollet till barnkonventionen om ett individuellt klagomålsförfarande (Kap 6)

Region Blekinge ställer sig bakom utredningens förslag att Sverige bör ratificera det tredje tilläggsuppdraget till barnkonventionen om ett klagomålsförfarande.

Barnombudsmannen (BO) har under många år påtalat att barns möjligheter att hävda sina rättigheter och att få upprättelse brister. Utan möjlighet att få sin sak prövad är barnkonventionen som lag inte komplett. Effektiva rättsmedel är en grundläggande fri- och rättighet i en rättsstat.

Barnrättskommittén har vid flera tillfällen rekommenderat att Sverige ska ratificera det tredje tilläggsprotokollet.

Möjligheten att få upprättelse är mycket begränsad för barn vars vårdnadshavare saknar resurser och kapacitet att driva processer, eller för barn vars vårdnadshavare inte står på deras sida. I praktiken betyder detta att barn som befinner sig i de mest utsatta situationerna är de med sämst möjlighet till upprättelse.

Region Blekinge ställer sig också bakom förslaget att Barnombudsmannen bör få i uppdrag att följa utvecklingen av tillämpningen av tilläggsprotokollet samt att Barnombudsmannen ska kunna föreslå åtgärder för en bättre implementering av protokollet.

Barns möjligheter att klaga och utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen i svensk lagstiftning (Kap 8–11)

Region Blekinge ställer sig bakom de förslag utredningen föreslår för att säkerställa barns möjligheter att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen. Bland förslagen är bland annat 15 författningsförslag.

Region Blekinge anser att utredningen tagit fram goda förslag på åtgärder utifrån de brister som utredningen identifierat att försvårar och ibland omöjliggör barns möjligheter att utkräva sina rättigheter. Region Blekingen betonar vikten av att processuella hinder som brister i tillgänglighet och information åtgärdas.

Barnrättsbyråer som bedriver verksamhet med oberoende barnombud (Kap 12)

Idag finns ingen instans som har ett övergripande ansvar för kränkningar som rör olika rättigheter i barnkonventionen. Region Blekinge instämmer med utredningen att etablera Barnrättsbyråer är ett klokt förslag för att tillvara ta barns rättigheter i praktiken.

Region Blekinge betonar att Barnrättsbyråer som bedriver verksamhet med oberoende barnombud ska vara ett komplement till befintligt system och befintliga funktioner. Barnrättsbyråerna ska inte ses som konkurrenter till befintligt system och funktioner, snarare som en ”brobyggare”.

Övriga synpunkter

Region Blekinge vill betona vikten av att tidigare erfarenheter och kunskaper som hämtats in på området tas tillvara i det fortsatta arbetet med förslagen, såsom exempelvis uppföljningen av införandet av barnkonventionen som lag och de erfarenheter och kunskaper som framkommit och inhämtats inom ramen för det nationella utvecklingsarbetet Tidiga och samordnade insatser (TSI).

Betänkandet av utredningen om barns möjligheter att utkräva sina rättigheter är ett bra exempel på hur barnrättsperspektivet kan genomsyra en hel utredningsprocess, från direktiv till utredningens genomförande. Barn har rätt till delaktighet och inflytande, deras erfarenheter och åsikter ska tas tillvara, detta har utredningen gjort på ett mycket bra sätt anser Region Blekinge. Region Blekinge ser positivt på att utredningen används som ett lärande exempel för andra nationella utredningar som rör barn.